

Idrott som integrationarena

- En kvalitativ studie om invandarmäns integration via idrott

Författare: Husein Salahovic

Socialhögskolan vid Lunds Universitet.

SOPA 63

VT - 10

Handledare: Anders Östnäs

Abstract

Author: Husein Salahovic

Title: Sport as an integration arena – A qualitative study of male immigrant's integration through sports [translated title]

Supervisor: Anders Östnäs

Sports are seen as a part of today's society and are founded on the norms and moral codes we live by. Therefore for those practicing it, it can result in a more successful integration because of the socialization taking place when people integrate with each other in the sports arena. In this explorative paper soccer, basketball and boxing are illustrated as possible arenas for integration. Six men were interviewed, a soccer player, a basketball player, a boxer and their trainers as well. The purpose of this paper was through interviews, the socialization theory and earlier research analyze and describe the possibility of sport as an integration arena. To strengthen my thesis three questions were formalized and answered giving the main purpose greater strength and validity. My conclusion was that sports can be seen as a useful and helpful integration arena for male immigrants. This is partly because in this arena there is an understanding, acceptance and a mutual respect for each other's values, ethnicities and backgrounds. Other than that, as mentioned earlier, sports are a part of today's society based on the moral codes of the community. Therefore those who practice it evidently get more socialized with these codes and become more integrated socially than they were before. In addition to this, their social network expands their Swedish language skills and understanding for the Swedish community improves which makes the integration a lot easier. If the integration taking place in the sport arena can take place in other arenas is tough hard to say.

Key words: Sports, Integration arena, Socialization, Peterson Tomas, Fundberg Jesper, Strandbu Åse, Coakley Jay J.

Nyckelord: Idrott, Integrationsarena, Socialisation, Peterson Tomas, Fundberg Jesper, Strandbu Åse, Coakley Jay J.

1 Innehållsförteckning

Förord	1
1 Inledning.....	2
1.1 Syfte.....	3
1.2 Frågeställningar	3
1.3 Begreppsdefinitioner	4
1.3.1 Idrott	4
1.3.2 Invandrare.....	4
1.3.3 Integration	5
1.3.4 Social och kulturell integration	5
1.3.5 Integrationsarena	6
1.4 Avgränsning.....	6
1.5 Disposition.....	7
2 Tidigare forskning.....	7
2.3 Fundberg.....	7
2.4 Peterson	8
2.5 Strandbu.....	10
3 Metodologiska överväganden.....	10
3.3 Kvalitativ metod	11
3.3.2 Intervjuer	11
3.3.3 Urval av intervjupersoner.....	11
3.4 Tillvägagångssätt	12
3.5 Bearbetning av material.....	12
3.5.2 Intervjuer	12
3.5.3 Litteratur.....	13
3.6 Etiska överväganden.....	13

3.7	Validitet & reliabilitet.....	13
3.8	Kunskapsorientering.....	14
4	Teori.....	14
4.1	Socialisation.....	15
4.1.1	Idrottens socialisationskraft.....	16
4.1.2	Identitetsskapande genom idrott.....	16
4.1.3	Idrott - en del av samhället.....	17
5	Analys	18
5.1	Idrott som integrationsarena	18
5.2	Social och kulturell integration.....	22
6	Sammanfattning	26
7	Avslutade reflektioner.....	27
	Referenser	29
	Källförteckning.....	29
	Bilaga 1.....	31
	Informationsmejl	31
	Bilaga 2.....	32
	Intervjumall till idrottsutövare	32
	Bilaga 3.....	33
	Intervjumall till tränare.....	33

Förord

Det var lätt att forma orden men en större utmaning att finna dem. Jag vill därför tacka mina intervjupersoner som tagit sig tiden, delat med sig av deras tankar kring idrott som integrationsarena och gjort detta arbete möjligt. Vidare vill jag tacka min handledare Anders Östnäs vid Socialhögskolan i Lund för hans vägledning och råd. Slutligen vill jag tacka min familj som kontinuerligt stöttat mig under utbildningen och arbetets gång, ni har gjort allt lättare.

Tack till er alla.

Augusti 2010, Lund

Husein Salahovic

1 Inledning

Folkvandring och idrott har funnits i olika former lika länge som mänskligheten dock har forskare inte börjat intressera sig för dess effekter på varandra förrän senare hälften av 1900-talet. Forskningsrapporter har framförallt skrivits under 1980- 90- och 2000-talet och områdets utforskade möjligheter har blottlagts.¹

På 1600-talet utgjorde invandrarna i Sverige en procent av befolkningen. Denna procentandel kom efter andra världskriget att öka och hade delvis att göra med övergången från restriktiv till generös flyktinvandring.² År 2009 utgjorde personer med utländsk härkomst 18,65 procent av Sveriges befolkning på 9 360 682 invånare.³ Övergång från restriktiv till generös flyktinvandring har med invandrarökning som resultat i landet medfört följder för de nyanlända. Arbetslöshet, segregering och utanförskap tillhör vanligheterna och som ett resultat av detta försvåras integreringsprocessen av invandrare i det svenska samhället.⁴ Eftersom integrationen har blivit ett nyckelbegrepp för lösning av de ovanstående problemen med arbetslöshet och social exkludering är det särskilt viktigt att göra något åt den.⁵

Med sitt universella och välkända regelverk uppfattas idrott idag som en god väg för överskridandet av kulturella och språkliga barriärer. Peterson menar att ”idrotten är idag en av de viktigaste sociala miljöer där första- och andra generations invandrar- och flyktingbarn umgås med ’helsvenska’ barn och ungdomar”⁶. I dessa sammanhang kan de bekanta sig närmare med den svenska kulturen, förbättra det svenska språket och utöka sitt sociala kontaktnät. Samhället har erkänt idrottens betydelse som en mötesplats för alla oavsett klass, kön, etnicitet, kultur, språk eller religion och har som skäl till detta investerat mycket pengar i idrottsföreningar.⁷ Enligt Peterson kan idrotten verka som ett hjälpmedel för etniska minoriteter att integreras i det nya samhället. Han menar att människor med olika bakgrund erbjuds möjligheten att via idrottsarenor mötas kring ett gemensamt intresse och på så sätt lära känna varandra. Genom detta vinner de förståelse och respekt för skilda värderingar och idealuppfattningar.⁸

¹ Peterson, 2000

² Hedman & Eklund, 1998

³ SCB, 2009

⁴ Hedman & Eklund, 1998

⁵ Popoola, 2002

⁶ Peterson, 2000, sid. 141-142

⁷ Peterson, 2000

⁸ Ibid.

Zlatan Ibrahimovic är en av de mest välkända svenskarna i världen just nu som genomgått denna integrationsprocess. Han är son till två invandrarföräldrar, han växte upp i ett segregerat område och skulle enligt ryktena haft en kriminell framtid om han inte hade haft fotbollen. Tack vare den är Zlatan idag en förebild för ungdomar, folkkär av landets invånare och accepterad av det svenska folket. Det finns väldigt få som inte vet vem Zlatan är idag och inte beundrar hans livsresa. Om det var möjligt för Zlatan att integreras via idrott, varför skulle det inte kunna vara det för andra invandrare?

Invandrare utgör idag en betydlig del av den svenska befolkningen. Av olika skäl är det många ännu inte integrerats i landet. Detta har i sin tur konsekvenser för invandrarna och det svenska samhället de bor i. Zlatan Ibrahimovic är en av fler invandrare som kunde haft en tveksam framtid om de inte via idrotten genomgått en lyckad integrationsprocess. Som invandrare själv är jag mån om att lära mig mer om integrationsprocessen och i framtiden vara till stöd för invandrare i detta livsskede. Därför intresserar jag mig för hur mina intervjupersoner tre idrottsutövare, tre idrottsledare, alla de invandarmän upplever idrottens möjligheter att fungera som integrationsarena. Eftersom idrottsutövande invandarmän i stor utsträckning finns inom basket, boxning och fotboll skall dessa idrotter tittas närmare på. Sex intervjuer skall sammanlagt göras med verksamma inom dessa idrottsföreningar för att sammanställa denna studie.

1.1 Syfte

Mitt syfte är att genom en kvalitativ studie ta del av sex intervjupersoners upplevelser och erfarenheter för att beskriva och analysera hur de ser på idrottens möjlighet att fungera som en integrationsarena. Alla intervjupersoner är invandarmän. Tre aktiva utövare och tre ledare inom fotboll-, basket- och boxningsarenor. Studien avgränsas till Skåne-regionen.

1.2 Frågeställningar

Följande frågeställningar har formulerats:

- Hur ser idrottsutövarna och idrottsledarna på idrott som en integrationsarena?
- Hur kan idrott bidra till social integration för idrottsutövare?
- Hur kan idrott bidra till kulturell integration för idrottsutövare?

1.3 Begreppsdefinitioner

För besvara frågeställningarna är det viktigt att definiera följande begrepp; invandrare, idrott, integration, social och kulturell integration och integrationsarena. Dessa begrepp är ständigt återkommande och för att undvika missförstånd skall läsaren ges en klar uppfattning om vad som menas.

1.3.1 Idrott

Ordet ”idrott” förekommer endast i de skandinaviska språken och lånades på 1600-talet från isländskan. Ordets ursprungliga betydelse var verksamhet och sysselsättning men under 1700-talet kom begreppet endast att innefatta kroppsövningsområdet. Under 1800-talet användes idrott som en benämning på de kroppsövningar som inte hörde till gymnastiken, det vill säga den så kallade linggymnastiken. I slutet av samma sekel kom det engelska begreppet ”sport” att användas alltmer. Anledningen till att detta begrepp inte övertog var på grund av den svenska idrottsrörelsens fader och chefsideolog Victor Balck. Begreppet idrott kom att få legitimitet genom stiftande av Centralföreningen för idrottens främjande 1897 och genom att Riksidrottsförbundet bildades 1903 (det ursprungliga namnet var Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund). Idrott började förknippas alltmer med fysisk kraft, motorisk skicklighet och prestationsförmåga. Sport associerades däremot exempelvis med motorsport, seglingsport och så vidare, där redskap är av betydelse.⁹

Med idrott utgår jag ifrån Riksidrottsförbundets definition av organiserad idrott som innebär självständiga föreningar och förbund som tillsammans utgör en frivillig och fri folkrörelse inom Riksidrottsförbundet. Enligt dem är idrott en fysisk aktivitet som utförs för att kunna ha roligt, må bra och prestera bättre. Idrotten består av lek, träning, tävling och uppvisning och den ger oss fysisk, psykisk, social och kulturell utveckling.¹⁰

1.3.2 Invandrare

Fram till 1970-talet användes ordet utlänning för att beteckna människor som idag kallas invandrare. Innebörden av utlänning är att man kommer från utlandet, en person som egentligen inte hör till Sverige. Med tiden fick ordet utlänning en negativ klang. Ordet invandrare kom därför att implementeras och har sedan länge varit ett värdeneutralt ord som syftar till en person som flyttat från ett land till ett annat för att bosätta sig där, antingen

⁹ Engström, 2002

¹⁰ Riksidrottsförbundet, 2009

tillfälligt eller permanent.¹¹ Idag har ordet invandrare fått en bredare innebörd än bara ordet utlänning. Med invandrare avses idag flyktinvandrare, utrikesfödda svenskar och barn i familjer där en eller båda föräldrar är födda i utlandet, det vill säga första- och andragenerationsinvandrare.¹²

När begreppet invandrare tas upp görs ingen skillnad mellan flyktinvandrare och första- och andragenerationsinvandrare i studien. Anledningen är att invandrare undersöks som helhet och inte någon specifik invandrarkategori.

1.3.3 Integration

Begreppet integration förklaras som en social process som bygger på en interaktion mellan invandrare och majoriteten i samhället.¹³ Begreppet associeras ofta med ord som sammanfogning, inkludering, jämlikhet, delaktighet. Tanken med integration kan enligt Popoola beskrivas som ett samhälle där invånarna lever i social samhörighet, där känslan av delaktighet och jämlikhet mellan olika samhällsgrupper är påtaglig och närvarande.¹⁴ Södergran beskriver det på ett liknande sätt. Ett gott resultat av integration skulle enligt henne beskrivas genom upplevelser av delaktighet och medansvar i samhällslivet, detta bland annat genom att ha ett välfungerande privatliv och arbetsliv.¹⁵

I studien associeras begreppet integration med en positiv, önskvärd företeelse som innefattar inkludering, jämlikhet, acceptans och delaktighet i samhället.

1.3.4 Social och kulturell integration

För att social integration skall ske måste enligt Stigendal personer med olika etniska bakgrund integrera med varandra, först då sker social integration.¹⁶ Den sociala integration som råder inom idrotten nämns även hos Engström.¹⁷ För oss individer är den sociala relationen viktig oavsett var den sker. Genom dessa sociala relationer, som bland annat är förekommande i idrottssammanhang ges vi möjligheten att kommunicera med andra människor och eventuellt ändra våra kulturella uppfattningar.¹⁸ Strandbu även hon tar upp begreppet social integration.

¹¹ Soydan, 2005

¹² Nordlund, 2002

¹³ Hedman & Eklund, 1998

¹⁴ Popoola, 2002

¹⁵ Södergran, 2000

¹⁶ Stigendal, 2004

¹⁷ Engström, 2002

¹⁸ Ibid.

Hon menar att den sociala integrationen inom idrotten utgörs av att ha eller få vänner och att knyta nya kontakter i samband med idrotten.¹⁹

Kulturell integration innebär enligt Ålund i vilken grad den invandrande populationen i landet har åtagit sig majoritetsbefolkningens normer och värderingar. Det innebär även i vilken utsträckning majoritetsbefolkningen visar öppenhet och acceptans gentemot invandrarnas kultur.²⁰ Enligt Strandbu innebär kulturell integration att sluta upp kring de normer och värderingar som råder inom idrotten. Detta påverkar i sin tur idrottsutövarnas uppfattning om samhället de lever i. Minoriteter kan enligt henne genom idrotten anamma värden från majoritetskulturen och vice versa.²¹

Med social integration menas härmed att invandrare via idrott interagerar med svenskar och skapar en positiv relation som även tar plats utanför tränings och tävlingssammanhanget. Med kulturell integration syftar jag till att invandrare har tagit till sig och blivit mer införstådda med majoritetsbefolkningens normer och värderingar.

1.3.5 Integrationsarena

Begreppet integrationsarena är en sammansättning av det redan definierade begreppet integration samt ordet arena. Enligt Peterson skall begreppet arena tolkas som avgränsande och åskådande. Arenan avgränsar idrottens rum, där det är idrottens lagar och regler som gäller. Arena är även symbolen för uppvisandet och åskådandet, resultatet och engagemanget, tävlingsidrottens skäl till att vara.²²

Med begreppet integrationsarena hänvisas läsaren till avsnitt 1.3.3 för integrationens definition medan arenan avgränsas till den plattform där integrationen sker, i denna studies fall inom fotboll, boxning och basket.

1.4 Avgränsning

Eftersom idrottsutövande invandrar män i stor utsträckning finns inom basket, boxning och fotboll avgränsar jag mig till dessa idrotter. Intervjuer med tränarna och idrottsutövare inom

¹⁹ Strandbu, 2006

²⁰ Ålund, 1985

²¹ Strandbu, 2006

²² Peterson, 2000

dessa föreningar kommer att användas som underlag för studien.²³ Av praktiska skäl avgränsas intervjuerna till Skåne-regionen.

1.5 Disposition

Efter detta inledande kapitel redogörs den tidigare forskningen i ämnet idrott som integrationsarena. I det tredje kapitlet följer sedan en metoddel där de metodologiska överväganden som gjorts under arbetet beskrivs. Det fjärde kapitlet innehåller den teoretiska referensram som utgör utgångspunkten för analysen av empirin. I kapitel fem, studiens empiriska del, analyseras resultatet med hjälp av teoretiska utgångspunkter och tidigare forskning. Detta följs upp av ett övergripande och sammanfattande kapitel. Studien slutförs med avslutande reflektioner.

2 Tidigare forskning

I följande avsnitt presenteras viktig forskning som är relevant inom det valda området idrott som integrationsarena. Detta görs för att ge tyngd åt forskningens resultat och erbjuda läsaren ytterligare information i ämnet.

2.3 Fundberg

Etnologen Jesper Fundberg som är verksam universitetslektor på Malmö Högskola skriver att idrott efter andra världskriget blev en folkrörelse som både fungerade som ett redskap och en målsättning för det nya goda samhället. Folkrörelsen har hyllats för sina framgångar i socialt fostrande och hälsobringande effekter. Dessutom har idrottsutövare setts som goda förebilder som kan påverka ungdomars liv i positiv riktning. Verksamma inom idrottsrörelsen menar även att idrott är något alla kan vara delaktiga i och framförallt på lika villkor. De erkänner idrotten som en mötesplats för alla åldrar, alla kön, etniciteter och samhällsklasser.²⁴

I studien ”Etnisk mångfald och integration – visar idrott vägen?” av Fundberg problematiseras relationen mellan idrott, etnisk mångfald och integration. Fundberg visar ett intresse för idrott som integrationsarena och frågar sig i vilka avseenden idrotten faktiskt kan vara bidragande till integrationen. Han intresserar sig för de erfarenheter ledare och aktiva ungdomar har vad beträffar etniskt mångfald och integration genom idrott. Dessutom undersöker han vad för

²³ Peterson, 2000

²⁴ Fundberg, 2000

mening idrotten har för ungdomar med invandrarbakgrund. Enligt honom finns det i Sverige problematiska uppdelningar mellan invandrare och svenskar. Han hävdar att invandrare inte är en etnisk grupp utan en kollektiv identitet av en kategori icke-svenskar. Han menar att klasstänkandet tagit över i Sverige och att invandrare blivit tilldelade positionen som en underordnad grupp i samhället. I studieresultatet framkommer även att ungdomarna ibland upplever "[...] att de behandlas annorlunda på grund av sin migrationsbakgrund och åter i andra sammanhang menar de att idrotten är en frizon som enbart tar hänsyn till talang och individualitet, att idrotten är etniskt blind."²⁵ Invandrarungdomarna anser att de har det svårare i samhället än svenskar och ser därför en lyckad idrottskarriär vara en lösning på utsattheten.²⁶ Han ser dock risker i detta. "Risken är dock stor att man har satsat allt på ett kort, idrotten, och ett misslyckande eller en skada kan därför få långtgående konsekvenser. Det är en risk som den enskilde personen tar när man satsar all energi på idrotten, och där fallet blir hårt för dem som inte lyckas och som har sämre villkor utanför idrotten."²⁷

Fundberg erkänner idrottsarenans möjlighet att vara en mötesplats där invandrare kan möta etniska svenskar men menar också att det även där finns konsekvenser.

Idrotten är en mötesarena. Där träffas människor med olika erfarenheter och bakgrunder. Dessa möten kan fungera på olika sätt. I några fall är de gränsöverskridande och ger ökad förståelse, förbrödring och glädje. I andra fall är de gränsbevakande och ger upphov till konflikter. Hur dessa möten laddas och vad de leder till är inte givet. Det beror på vad ledare, spelare, föräldrar och andra aktiva inom idrotten gör med dessa möten.²⁸

2.4 Peterson

Tomas Peterson, sociolog och professor i idrottsvetenskap vid Malmö högskola, anser att idrotten idag utgör en av de viktigaste sociala miljöerna där barn och ungdomar med invandrarbakgrund kan träffas och verka med etniskt svenska barn och ungdomar. Han hävdar att idrotten är en verksamhet som kan bidra till att integrera invandrare i den svenska skolan och på så sätt in i det svenska samhället. På grund av idrottens sociala karaktär där olika etniciteter möts tar forskaren upp begreppet integrationsarena. Detta begrepp förklarar han i två led. Begreppet arena tolkas som avgränsande och åskådande, "arena avgränsar idrottens

²⁵ Fundberg, 2003, sid. 21

²⁶ Fundberg, 2003

²⁷ Fundberg, 2003, sid. 22

²⁸ Fundberg, 2003, sid. 23

rum, innanför den är det idrottens lagar som gäller. Arena är också symbolen för uppvisandet och åskådandet, resultatet och engagemanget, tävlingsidrottens *raison d'être*²⁹. (Raison d'être betyder skäl till att vara). Inom och genom idrott ägnar sig barn och ungdomar åt en verksamhet vars form och innehåll de är överens om, samtidigt som de umgås på lika villkor.³⁰

Peterson visar att den språkliga kompetensen inte är av lika stor betydelse inom olika idrottssammanhang som den är inom till exempel skolans värld. Språket inom idrotten är entydigt, det är internationellt och förståeligt för alla. Inom idrotten utsätts även barn och ungdomar för miljöer där man inte döms utifrån sin bakgrund eller etnicitet, istället läggs fokus på prestationen hävdar Peterson. Diskrimineringen som är rådande inom andra sammanhang är svårare att upprätthålla inom idrotten, särskilt bland lagidrotter då det krävs ett gemensamt samarbete för att uppnå det gemensamma målet.³¹

Peterson konstaterar att det inte går att generellt svara ja eller nej på frågan om idrott fungerar som en integrationsarena men han menar att förutsättningarna finns. Idrottsarenan kan enligt honom fungera som en viktig mötesplats som kan hjälpa invandrare att komma in i det svenska samhället som det ser ut och fungerar just nu. Samtidig menar han att förutsättningarna finns genom ungdomsidrottens folkrörelseförankring, med en stor tillgänglighet och en tydlig betoning från samhällets sida av dess demokratiskt fostrande roll.³² Dock ser han brister i detta

Samtidigt är idrotten en del av samhället och undgår inte att påverkas av faktorer som försvårare skapandet och upprätthållandet av meningsfulla miljöer för barn och ungdomar – internt i motsättningen mellan förenings- och tävlingsfostran, externt genom att genomsyras av grundläggande processer i det moderna samhället som professionalisering, kommersialisering och elitisering. Dessutom räcker det inte att *idrotten* förmår skapa sådana miljöer. På sikt kan idrotten i annat fall förvandlas till en fälla, till en drömarena för orealistiska förhoppningar och till ett alibi för ett samhälles ovilja att komma till rätta med orättvisor och ojämlikhet på andra områden.³³

²⁹ Peterson, 2000, sid. 143

³⁰ Peterson, 2000

³¹ Ibid.

³² Ibid.

³³ Peterson, 2000, s. 164-165

2.5 Strandbu

”Idrett, kjønn, kropp og kultur : minoritetsjenters møte med norsk idrett”³⁴ är en sammanläggningsavhandling skriven av den norska sociologen och forskaren Åse Strandbu verksam på ett av Norges största forskningsinstitutet NOVA (Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring). Integrationsarena är ett återkommande begrepp även här. Hon tar upp begreppet och menar att idrott erbjuder något många andra samhällseliga kontexter saknar, nämligen internationalitet. Eftersom idrotten är internationell är den språkliga kompetensen inte helt avgörande och därför av mindre betydelse i det sammanhanget.

Trolig er det likevel enklere å samles om idrettsaktiviteter enn mange andra gjøremål: Det er lettere å spille fotball sammen enn å diskutere litteratur, når en ikke kan samme språk. Språket en trenger for å delta er ofte ikke uoverkommelig å tilegne seg. Og selv om ansikt-til-ansikt-møter ikke alltid fører med seg nye vennskap eller økt forståelse – utgjør idretten en arena for kontakt. Det kan i seg selv være viktig.³⁵

Dessutom är reglerna som idrotten är uppbyggd kring mindre komplicerade vilket ger deltagarna en chans att i större grad samverka och medverka. Detta faktum inom och genom idrotten ger invandrare möjligheten att lättare överkomma de språkliga och kulturella barriärerna.³⁶

Strandbu menar även att det inom idrotten finns risker. Möjligheten att stereotyper baserade på utseende och beteende bekräftas finns som i sin tur kan leda till rasism. Dock menar hon även att idrottsarenan kan verka som en reproduktion av fördomar.³⁷

3 Metodologiska överväganden

För att ge läsaren en uppfattning om hur detta arbete utförts redogörs i följande kapitel val av metod, tillvägagångssätt, bearbetning av material, etiska överväganden samt studiens tillförlitlighet.

³⁴ Strandbu, 2006

³⁵ Strandbu, 2006, sid. 134-135

³⁶ Strandbu, 2006

³⁷ Ibid.

3.3 Kvalitativ metod

En metod kan i bred mening uppfattas vara vägen till målet. Målsättningen med denna studie är att genom intervjupersonernas upplevelser och erfarenheter beskriva och analysera idrottens möjlighet att fungera som en integrationsarena. Intresset för hur människor skildrar sina liv med ord har lett mig till att göra en kvalitativ studie. Kvale & Brinkmann hävdar att en kvalitativ metod handlar om att karaktärisera och identifiera egenskaper hos ett fenomen.³⁸ Till skillnad från en kvantitativ studie ger en kvalitativ sådan mer djupgående förståelse och kunskap i ämnet. Eftersom språkkunskaperna bland mina intervjupersoner varierar passar sig den kvalitativa undersökningen även av denna anledning bättre. Den tillåter mig förklara för intervjupersonerna vad som menas med frågeställningarna vilket är betydelsefullt för undersökningens kvalitet. Dessutom ger denna typ av intervju mig möjligheten att ställa följdfrågor som kan generera mer uttömmande svar.³⁹

3.3.2 Intervjuer

Att samla in material kan göras på olika sätt. Ett sätt är att via en kvalitativ forskningsintervju fråga människor vad de tycker och tänker kring ämnet. För att uppfylla studiens syfte passar intervjuer väl då de ger möjlighet att ta del av intervjupersonernas upplevelser i ämnet.⁴⁰

Intervjuer förekommer i mer eller mindre strukturerade och mer eller mindre standardiserade former. I denna studie användes en semistrukturerad intervju som anses vara ett mellanting. Den utgår från förutbestämda frågor som kan följas upp med följdfrågor och bättre förtydliganden.⁴¹

3.3.3 Urval av intervjupersoner

Urvalet av intervjupersoner avgränsades till Skåne-regionen av praktiska skäl för att möjliggöra intervjutillfällen. Ytterligare ett krav var att idrottsutövarna ska ha varit aktiva inom sin idrott i minst tre år, likaså deras tränare som också var invandrare. Detta grundar sig i att intervjupersonerna då har en större erfarenhet av idrott som integrationsarena och dess socialiseringsprocess. Intervjupersonerna var verksamma inom tre olika idrottsföreningar, boxnings-, basket- och fotbollsföreningar. Dessa idrotter valdes för att de är idrotter med ett stort antal aktiva invandrare, varav majoriteten är män. Fördelningen mellan svenskar och

³⁸ Kvale & Brinkmann, 2009

³⁹ Aspers, 2007

⁴⁰ Ibid.

⁴¹ Angelöw & Jonsson, 2000

invandrare i de föreningar jag undersökt ser så ut att invandrarna är majoritet i boxning- och basketföreningen medan det är en jämn fördelning i fotbollen. Antalet intervjupersoner som ligger till grund för studien är sex män i ålderspannet 18-53 år.

3.4 Tillvägagångssätt

Inledningsvis kontaktades de valda intervjupersonerna för att höra ifall ett intresse fanns av att delta i denna studie. Efter visat intresse fick de via e-mail en kort beskrivning av studiens syfte, vad deras deltagande skulle innebära och hur materialet skulle behandlas (se bilaga 1). Därefter färdigställdes en intervjuguide. Två sådana gjordes den ena för idrottsutövarna och den andra för tränarna (se bilaga 2 och bilaga 3). Jag var inte strängt hållen till intervjuguiden utan såg den mer som ett stöd för att minnas de frågor som skulle ställas. Intervjupersonerna fick de bestämma mötesplats. Innan intervjun påbörjades påmindes de återigen om studiens syfte, deras roll, och deras rättigheter i den. Intervjun spelades in med en bandspelare som underlättade intervjuprocessen och gynnade transkriberingen då ljudupptagningen var god. Intervjuernas utförande inspirerades främst av Bryman, en strävan att uppnå ett öppet förhållningsätt mellan intervjuaren och den intervjuade.⁴²

3.5 Bearbetning av material

För att underlätta läsningen och förståelsen görs nedan en åtskillnad vad gäller bearbetningen av de gjorda intervjuerna samt den litteratur som använts. De presenteras i form av egna underrubriker.

3.5.2 Intervjuer

Analysera, att bryta ner det större materialet i mindre delar sker under hela forskningsprocessen genom att den insamlade informationen ständigt bearbetas. Analysprocessen skall bidra med struktur, ordning och ge mening åt den insamlade fakta man har.⁴³ Den faktiska analysen börjar dock med en tydlig strukturering av de insamlade data via transkribering.⁴⁴ Efter transkriberingen påbörjades kodningen av materialet. Syftet med kodning är att binda samman nyckelord till ett textsegment för att därefter lättare identifiera

⁴² Bryman, 2002

⁴³ Ryen, 2004

⁴⁴ Kvalen & Brinkmann, 2009

uttalanden. När man kodar reduceras intervjupersonernas uttalanden till några enkla och väldefinierade kategorier.⁴⁵

3.5.3 Litteratur

Under hela studien har en ständig växling mellan helhet och delar gjorts av textmaterialet. Tanken var att erhålla en tydlig och giltig förståelse av den lästa texten.

3.6 Etiska överväganden

I studien har vetenskapsrådets ”forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning” tillämpats.⁴⁶ De rekommenderar att innan intervjun påbörjas ska det för intervjupersonen tydligt klargöras vad studien handlar om och ett samtycke till att få använda deras uttalanden ska erhållas, detta i enlighet med informationskravet och samtyckekravet, de två första riktlinjerna. Vidare informerades intervjupersonerna om att studien skall offentliggöras och att deras anonymitet garanteras och bevaras genom hela arbetsprocessen. Detta i enlighet med det tredje av vetenskapsrådets riktlinjer, konfidentialitetskravet. Den insamlade data skall heller inte användas till andra forskningsändamål vilket är den fjärde riktlinjen, nyttjandekravet.

3.7 Validitet & reliabilitet

Det är av stor betydelse att genom hela arbetsprocessen reflektera kring olika faktorer som kan påverka studiens resultat. Därför är det viktigt att nämna de begränsningar och svårigheter som dykt upp under arbetet. Validitet innebär att man undersökt det man vill undersöka och absolut inget annat.⁴⁷ Under studiens gång har innehållsvaliditeten i intervjufrågorna granskats. Frågorna har i största mån undvikits att vara ledande och varit formade på så sätt att ”ja och nej svar” är otillräckliga. Reliabilitet betyder detsamma som trovärdighet, däremot handlar det om hur säkert man mäter arbetets syfte. Inom samhällsvetenskapen är ett klassiskt problem att uppnå hög tillförlitlighet. Faktorer som kan påverka detta är exempelvis intervjuplatsen. Dessa aspekter kallas reliabilitet.⁴⁸ Som tidigare nämnts läts intervjupersonerna själva välja intervjuplats. Tanken var att de då skulle känna sig bekväma i den miljö de valde som i sin tur skulle resultera i ett mer naturligt samtal. Tanken var att den valda miljön skulle vara tillåtande för öppna, sannhetsenliga svar. Tre av intervjuerna hölls på

⁴⁵ Ibid.

⁴⁶ Vetenskapsrådet, 2002

⁴⁷ Thurén, 2002

⁴⁸ Svenning, 2003

idrottsledarnas respektive föreningslokaler och tre på diverse fik. Detta gjorde att jag funderade över om detta på något sätt kunde ha påverkat studien. Miljön kan påverka i vilken grad man känner sig fri att uttrycka sina egentliga tankar, vilket kan leda till ifrågasättandet av sanningsenligheten. Kunde intervjupersonerna verkligen tala från hjärtat med alla människor runt omkring sig? Överlag är jag nöjd med intervjuernas genomförande och de svar jag fick. Aspers definierar det perfekta samtalet då det sker på lika villkor och där någon maktutövning inte råder. Eftersom intervjun har en viss styrning då intervjuaren vill ha svar på vissa specifika frågor kan en maktobalans enligt honom råda.⁴⁹ Medveten om detta fenomen hölls intervjuerna i en lättsam och behaglig miljö för intervjupersonen. Jag har även reflekterat kring att intervjupersonernas svar vid vissa tillfällen kan ha varit påverkade av vad de tror att jag vill höra vilket givetvis kan ha haft påverkan på resultatet.

Förförståelsen kan även komma att komplicera en intervju och resultatet. Individen kan ta med sig dessa förutfattade meningar i olika situationer och utfallet av mötet kan påverkas.⁵⁰ Jag är medveten om att min förförståelse och mina förutfattade meningar kring ämnet kan påverka slutresultatet. För att undvika färgning och subjektiva värderingar i studien har jag varit noggrann och uppmärksam vid framställningen och tolkningen av det empiriska materialet.

3.8 Kunskapsorientering

Trots att ämnet idrott som integrationsarena är relativt outforskat har jag i mitt litteratursökande varit tillfredställd med det tillgängliga materialet. I databaser som katalogen Lovisa, Elin, EBSCOhost samt Emerald har jag efter olika begreppskombinationer funnit värdefull information. Relevanta sökbegrepp på svenska var exempelvis *integrationsarena*, *idrott*, *socialisering*. Engelska exempel på sökbegrepp var *socialization*, *integration*, *sports as an integrationarena*. Även tidigare forskning i området har väglett mig i mitt litteratursökande.

4 Teori

Med användning av teoretiska referensramar skall intervjupersonernas upplevelser om idrottens verkan som integrationsarena beskrivas och analyseras. I den litteratur jag tagit del

⁴⁹ Aspers, 2007

⁵⁰ Thurén, 2007

av beskrivs hur idrott verkar socialiserande för utövarna och av denna anledning väljer jag att använda mig av socialisationsteorin. Det är utifrån denna teori som jag skall resonera kring intervjupersonernas upplevelser för att sedan göra jämförelser med integration.

I följande text skall idrottens socialisationskraft presenteras, identitetsskapandet som råder genom idrotten och slutligen hur idrotten är en del av det samhälle vi lever i påvisas.

4.1 Socialisation

Alla människor som emigrerar till ett nytt land socialiseras om på något vis i det nya samhället. Omfattningen och ansträngningen varierar förstås och avgörs av huruvida individens primära socialisation överensstämmer med den sekundära socialisationen.⁵¹ Den primära socialisationen sker direkt efter födseln. I detta stadium blir man en del av den sociala struktur som bildar det samhälle i det land vi föddes i. Ett enhetligt symbolsystem skapas i och med att individer blir en del av samma språkgemenskap via socialisationen. Inom detta symbolsystem förekommer bland annat värderingar och normer som är grundläggande för samhället. I den sekundära socialisationen lär vi oss de roller man kommer att spela i samhället. Eftersom en kultur kan ses som ett sammanhängande symbolsystem blir vi också delaktiga i en hel kultur, där även språket ingår.⁵²

Socialisation är alltid en pågående process av aktivt lärande och social utveckling. Genom ett samspel med andra människor blir vi medvetna om den värld vi befinner oss i samtidigt som vi blir varse om vår syn på omgivningen och våra värderingar. I denna process av aktivt lärande och social utveckling skapas hos oss förutsättningar för våra val och vårt agerande gentemot andra. Detta är ett resultat av bland annat våra tidigare erfarenheter.⁵³ Människan är en aktiv deltagare i socialisationsprocessen. Genom den tar vi till oss omgivningens sociala normer och värderingar, detta genom att influera och influeras, samt att ta ställning till åtskilda människors åsikter. På så sätt skapas ett medvetande om vem jag själv är, om vad världen handlar om och vad jag kan förväntas göra för att vara en del av den.⁵⁴ Detta är en interaktiv process som kan ske genom den ömsesidiga kontakten och kommunikationen individerna har med varandra. I denna process skapas och omskapas synen på sig själv och sitt vara i omgivningen. Förutsättningarna för individer att ta självständiga beslut i skapandet

⁵¹ Popoola, 2002

⁵² Hedman & Eklund, 1998

⁵³ Coakley, 1998

⁵⁴ Coakley, 1998, Hedman & Eklund, 1998

av sitt eget liv och sin sociala omvärld skapas också här.⁵⁵ Språkinläringen är till exempel en viktig del av socialisationsprocessen eftersom den är ett redskap för att förhålla sig till verkligheten.⁵⁶

Integrationsprocessen kan jämföras med socialisationsprocessen som är beroende av omgivande sociala och kulturella kontexter. Integration handlar framförallt om den sekundära socialisationsprocessen. Detta innebär att individen omvärderar och analyserar sin tidigare identitet med de nya sociala och kulturella kontexter denne finner sig i. Integration kan med andra ord ses som en resocialisation.⁵⁷ Inom idrotten finner vi individer med olika bakgrunder, etniciteter och erfarenheter. På idrottsarenan kan de träffas, kommunicera och integrera för att utöka varandras förståelse för åsikter och värderingar. Resultatet av denna socialisationsprocess kan eventuellt leda till en utvecklad integration.⁵⁸

4.1.1 Idrottens socialisationskraft

Idrottsforskare idag utgår i allt större bemärkelse från uppfattningen om att idrottens erfarenheter förstås bäst då de ses som ett fenomen, ömsesidigt beroende och påverkande av samhällets normer.⁵⁹ Detta belyses bland annat av Elias och Dunning som hävdar att diverse spelreglers tillkomst är påverkade av samhällsvärderingarna och dess normer. För att idrottens socialisationsprocess skall förstås är det tvunget att se den samhörighet och förbindelse idrott har till de omgivande kulturella sammanhang där människor lever sina liv, det vill säga att idrottsutövaren analyserar sitt idrottsengagemang utifrån den omgivning denne lever i.⁶⁰ Detta hävdar Coakley att idrottsforskare även bör göra för att få en ökad förståelse för idrottens socialisationskraft. I och med att idrott är en del av utövarnas vardagsliv bör idrott analyseras utifrån just denna grund. Socialisationen som råder inom idrottsutövning sker via sociala relationer och förhållanden. I idrotten ingår inte bara relationer till de andra utövarna i föreningen utan även till tränare, motståndare, vänner, familj, publik med flera.⁶¹

4.1.2 Identitetsskapande genom idrott

Som aktiva deltagare i socialisationsprocessen tar vi till oss omgivningens sociala normer och värderingar. Identitetsskapandet inom idrotten sker över tid och avgörs av flera processer, till

⁵⁵ Coakley, 1998

⁵⁶ Hedman & Eklund, 1998

⁵⁷ Ibid.

⁵⁸ Fundberg, 2003

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ Elias och Dunning, 1986

⁶¹ Coakley, 1998

exempel föreningskulturen. Att bilda sig en uppfattning om de värderingar och perspektiv som förekommer inom idrottsgruppen, att förstå idrottens internationella språk och regler men även att en ömsesidig respekt mellan utövarna växer fram är resultat av socialisationsprocessen. Eftersom man som utövare socialiseras in i dessa normer och värderingar samtidigt som de uppmuntras av övriga deltagare i föreningen utvecklas den egna identiteten och idrotten blir på så sätt identitetsskapande för utövaren.⁶²

Inom idrotten råder även en särskild gruppdynamik som kan leda till att en samhörighetskänsla och ”vi-känsla” skapas bland utövarna. Att man som utövare identifieras med övriga föreningsmedlemmar gynnar denna känsla av tillhörighet som i sin tur kan vara en källa för trygghet, respekt, bekräftelse och acceptans.⁶³ Denna identifiering blir väldigt tydlig då idrotten blir till en livsstil för utövarna. Utövarna börjar klä sig på ett särskilt sätt samtidigt som de lyssnar på en särskild musikgenre, ytterligare ett exempel på hur idrotten verkar identitetsskapande.⁶⁴

4.1.3 Idrott - en del av samhället

Samhällets normer och värderingar fungerar som vägvisare för idrotten då regler skapas, diskuteras och ändras. Eftersom det svenska föreningslivet styrs av svenska lagar och regler styr de svenska normerna idrottsverksamheten. I och med idrottsutövarnas deltagande kan idrott verka som en integrationsarena.⁶⁵

Elias och Dunning ser idrotten som en del av samhället eftersom idrottens spelkonfigurationer till viss del är beroende av diverse kontrollnivåer. Förutom idrottens olika regler och samhällets normer påverkas spelet även av exempelvis idrottsorganisationer, lokala myndigheter, staten samt åskådarna och medierna.⁶⁶

Via en flitig medverkan och ett aktivt inflytande i idrottsverksamheten kan en ökad förståelse för och ett utökat deltagande i det övriga samhället skapas. Man kan föreställa sig att formningen av en ”vi-känsla” inom idrotten slutligen kan få människor att känna en tillhörighet i samhället, vilket är en del av integrationsprocessen.⁶⁷

⁶² Horne, 1999

⁶³ Coakley, 1998

⁶⁴ Fundberg, 2003

⁶⁵ Ibid.

⁶⁶ Elias och Dunning, 1986

⁶⁷ Peterson, 2000

5 Analys

Utvalda svar från intervjupersonerna som är avgörande för studien kommer i detta avsnitt presenteras. Socialisationsteorins applicerbarhet skall testas och jämförelser med den tidigare forskningen skall göras. Detta för att försöka besvara syftet och frågeställningarna. Analysen skall presenteras i form av två kategorier. Kategorierna grundas i de tidigare formulerade frågorna i avsnitt 1.2. Nedan sammanställer jag fråga två och tre i avsnitt 1.2 eftersom frågan gällande social integration är alldeles för kort för att ha en egen kategori. Kategorierna innehåller citat från intervjuerna och slutligen en sammanfattning. För att bevara mina intervjupersoners anonymitet kallas fotbollspelaren F1, fotbollstränaren F2, basketspelaren kallas B1, baskettränaren B2 och boxaren kallas Bo1 och tränaren Bo2.

5.1 Idrott som integrationsarena

”Idrotten är idag en av de viktigaste sociala miljöer där första- och andragenerations invandrar- och flyktingbarn umgås med ’helsvenska’ barn och ungdomar.”⁶⁸ Alla är välkomna dit för att delta, oavsett ålder, kön, etnicitet eller samhällsklass och dessutom möts de på lika villkor.⁶⁹ I idrottens idéprogram, ”Idrotten vill” antagen av RF-stämman 1995 står

Genom att idrotten är gränslös kan den via föreningarna bidra till att integrera nykomlingar i det svenska samhället. Människor av olika nationalitet, ras och religion kan med idrottsgemenskapen som utgångspunkt lära känna varandra, respektera och förstå varandras olika värderingar, vilket motverkar främlingsfientlighet och rasism.⁷⁰

Den tidigare forskningen jag tagit del av instämmer till viss del med ovanstående. Strandbu, Fundberg och Peterson har efter att ha analyserat sin empiri bland annat konstaterat att det via idrotten är lättare att överkomma de språkliga och kulturella barriärerna.⁷¹ Mina intervjupersoner delar liknande upplevelser.

”Ju bättre man kan språket desto lättare är det att uttrycka sig men det är inte avgörande.” – Bo1

Den här intervjupersonen summerar ganska bra vad de övriga intervjupersonerna anser om språkets betydelse inom idrotten. När jag frågade samtliga intervjupersoner om idrott som

⁶⁸ Peterson, 2000, sid. 141-142

⁶⁹ Fundberg, 2003

⁷⁰ Riksidrottsförbundet, 2002, sid. 2

⁷¹ Strandbu, 2006, Peterson 2000, Fundberg 2003

arena skiljde sig från andra kontext i samhället så tyckte alla att det gjorde det. Uppfattningen jag fick av intervjupersonerna var att de tyckte idrotten innehöll en viss öppenhet som annars inte är vanlig i samhället.

”Det finns kanske inte lika mycket klassuppdelningar. Alla är välkomna. I andra sammanhang brukar det vara så att man skall tillhöra för att vistas på en viss plats. Så är det inte inom idrotten tycker jag. Sen är inte språket lika viktigt heller.” – Bo2

”När man tränar så behöver man inte prata jättebra svenska, det är inte lika viktigt som på jobb kanske och man är alltid välkommen.” – B1

”Jag tror inte idrottsmiljön är lika dömande som många andra miljöer i samhället. Skall jag till exempel gå på X bör jag bete och klä mig på ett visst sätt, gärna ha samma värderingar också för att passa in. Hit kommer alla. Stekare och avslappnade. Det enda som räknas här är intresset och prestationen, inte märket på tröjan till exempel. Att det är så gör att de kan ta varandra för vilka de faktiskt är.” – Bo1

Intervjupersonerna uttrycker sig väldigt positivt när de talar om öppenheten de påstår förekomma inom idrotten. De anser även att denna öppenhet är viktig för integrationen. Strandbu finner att öppenheten gör det lättare för deltagarna att medverka, samverka och bryta de kulturella och språkliga barriärerna, vilket enligt henne på sikt underlättar integrationen. I sin forskning kommer Strandbu fram till att den öppenheten som finns inom idrotten inte existerar på samma sätt i andra samhällskontext och att de språkliga och kulturella barriärerna på idrottsarenan enklare bräcks.⁷² Fundberg styrker detta ”[...] idrotten är en frizon som enbart tar hänsyn till talang och individualitet”⁷³, något även Peterson skulle hålla med om då det framgår i hans forskning att idrottsarenan är en god mötesplats där människor med olika bakgrunder kan mötas.⁷⁴ Dock kan man ifrågasätta idrottens öppenhet. Är det inte så att idrotten också begränsar oss i och med att vi representerar olika lag och nationer i diverse tävlingssammanhang? Och är verkligen alla välkomna i och med att idrottsutövande kan vara väldigt dyrt? I idrottsarenan förekommer även andra risker. Strandbu menar att det finns en risk att stereotyper förstärks i idrottssammanhang som i sin tur kan leda till rasism.⁷⁵ Mina intervjupersoner har olika erfarenheter av detta men vissa av dem hävdar att de trivs bättre med invandrarna i föreningen än de etniskt svenska utövarna. Jag har inte fått något svar på

⁷² Strandbu, 2006

⁷³ Fundberg, 2003, sid. 21

⁷⁴ Peterson, 2000

⁷⁵ Strandbu, 2006

varför detta är men möjligheten finns att svenskarna fått stereotyperna bekräftade vilket kan försvåra kamratligheten med dem samtidigt som det kan vara så att invandrarna helt enkelt trivs bättre med andra invandrare då de har en annan förståelse för varandras bakgrund. En utav intervjupersonerna säger såhär:

”Vi har samma kultur. Vi kommer från samma bakgrund.” – B1

Idrottsvärldens socialiserande och identitetsskapande egenskaper är dock till en fördel för integrationen. I vilken utsträckning man socialiseras och utvecklar sin identitet är dock varierande. Eftersom samhällets normer och värderingar fungerar som vägvisare för idrotten då regler skapas är det högst troligt att man som utövare socialiseras in i det rådande samhällets normer och värderingarna.⁷⁶ I interaktion med majoritetskulturen omvärderar och analyserar invandrare sin tidigare identitet med de nya sociala och kulturella kontexten de finner sig i.⁷⁷ Vid frågan om intervjupersonerna uppfattade idrott kunna verka som en integrationsarena och om de lärt sig något via svarar några såhär:

”Ja absolut. Som jag sa förut så träffar man massa människor och språkkunskaperna utvecklas [...]. Den bidrar till en kulturell förståelse samtidigt som man lär sig språket bättre. Man träffar också nya människor som man börjar umgås med och på så sätt vidgar man sitt sociala kontaktnät.” – F2

”Visst kan den det. Det är många personer som samlas för att syssla med sitt intresse och redan där har de något gemensamt. Sen så skapas en sammanhållning inom laget. Vi reser ihop med killarna och det blir väldigt mycket intensiva tider ihop. Det gör att man lär av varandra, om varandra och på så sätt ökar bland annat förståelsen för varandras kulturer. Och den här förståelsen är oerhört viktig för integrationen [...] inte nog med att språket utvecklas” – B2

”Alltså vi är ett lag som jobbar tillsammans. För att vinna matcher får inte rasism eller något sådant förekomma. Vår tränare pratar alltid om hur viktigt det är med lagkänslan och man börjar verkligen tycka om dem man tränar med. Jag umgås med dem på fritiden också [...]” – F1

Mina intervjupersoner uttrycker att idrott utgör en god integrationsarena. De anser att idrotten fungerar som en mötesplats för dem där de träffar andra med liknande intressen. I detta skede

⁷⁶ Fundberg, 2003

⁷⁷ Popoola, 2002

träffar de människor som man utbyter erfarenheter och kunskaper med och på sikt skapar kamratliga relationer till. Socialisation och identitetsskapandet är oundvikligt. Eftersom idrotterna är grundade på majoritetskulturens normer och värderingar och deras etniskt svenska lagkamrater lever efter dem så lär sig invandrare om normerna och värderingarna med sina etniskt svenska lagkamrater. Att de i viss mån tar till sig en del av majoritetskulturens normer och värderingar är på sikt oundvikligt.

Sammanfattningsvis, med stöd i den tidigare forskningen och uttalandena från mina intervjupersoner kan man konstatera att deras uppfattningar om idrott som integrationsarena är god. Öppenheten som de anser råda inom idrottsvärlden påstår de vara gynnsam för integrationen, något som även styrks i den tidigare forskningen. De tillåts träffa etniska svenskar där de socialiseras in i majoritetskulturen, vilket i sin tur påvisar att socialisationsteorin är tillämpbar. Dock kan man fråga sig ifall idrotten verkligen är så öppen som mina intervjupersoner och den tidigare forskningen uttrycker. Som tidigare nämnt så är sanningen den att alla inte är välkomna i diverse tävlingssammanhang eftersom man måste tillhöra ett lag eller nation för att kunna representera den idrotten man utövar. Alla har inte råd att fortsätta med sitt idrottsintresse då det kostar alldeles för mycket pengar. Vad gäller språkkunskaperna och den kulturella förståelsen har de enligt mina intervjupersoner via idrotten blivit bättre som i sin tur underlättat deras integration. Den tidigare forskningen konstaterar detsamma, "[...] jag tror att idrotten kan fungera som en viktig mötesplats. Verksamheten kan hjälpa invandrarbarn och -ungdomar att komma in i det svenska samhället [...]”⁷⁸. Fundberg och Strandbu kom fram till liknande slutsatser. Dessutom påpekar idrottsforskarna att de språkliga och kulturella barriärerna enklare överskrids.⁷⁹ Dock skall vi inte glömma att vi enligt socialisationsteorin ständigt blir påverkade av vår omgivning. Med detta sagt är det svårt att konstatera att det faktiskt är idrottens hela förtjänst att intervjupersonernas språkliga och kulturella kunskaper utvecklats. Alla har här fått en grundutbildning där studerat det svenska språket och integrerat med etniskt svenska. Sannolikheten är stor att deras kulturella och språkliga kunskaper utvecklats även där som i sin tur varit bidragande till integrationen.

⁷⁸ Peterson, 2000, sid. 165

⁷⁹ Fundberg, 2003, Strandbu 2006

5.2 Social och kulturell integration

Mina intervjupersoners livshistorier tillika upplevelser av idrott som integrationsarena skiljer sig självklart åt. De alla har dock positiva upplevelser och tankar om idrott som integrationsarena. De anser att idrott som arena tillhandahåller verktyg för att möjliggöra den. Detta uttrycker de bland annat genom att tala om idrotten som en god mötesplats samt enkelhet i att skaffa vänner genom den.

”Man tränar med varandra, man träffar folk. Man träffar svenskar. Man skaffar kompisar.” – Bo2

En utveckling i denna socialisationsprocess är att idrottsutövarna anammar en livsstil som hör till den idrotten de utövar. Fundberg konstaterar också detta i sin forskning ”flera av dem jag intervjuar förklarar att basket är mer än bara en sport, det är en del i en livsstil.”⁸⁰. Han menar att man inom sin idrottsgrupp har en särskild klädstil, man lyssnar på en särskild musikgenre och så vidare.⁸¹ Så här säger en utav mina intervjupersoner:

”[...] jag tror man anpassar sig lite efter var man är. Men det är väl vanligt vart man än går att man eventuellt blir en i gänget. Vissa av spelarna klär sig väldigt avslappnat nu till exempel.” – B2

Det kan därför tolkas som att idrott är identitetsskapande för mina intervjupersoner. Att den är det har i sin tur visat enligt mina intervjupersoners upplevelser och den tidigare forskningen bidra till en starkare samhörighetskänsla och en tydligare ”vi-känsla”. Denna känsla styrks bland annat av att man har en liknande livsstil. Att känslor av trygghet, respekt, bekräftelse och acceptans då utvecklas är inte alls ovanligt, vilket även är nyckelord för en god integration.⁸² Mina intervjupersoner bekräftar detta fenomen när de talar om hur idrotten hjälpt dem att skaffa vänner.

”Vi har ju börjat umgås utanför fotbollen. Till en början var det någon som hade en fest som man blev inbjuden till och så blev det en fest till. Sen snackar man ju om detta på träningarna och kommer varandra närmare.” – F1

Påståenden att kamratligheter utvecklas inom idrotten styrks även i den tidigare forskningen jag tagit del av. Peterson skriver att idrotten ”[...] kan också fungera som en förberedelse för

⁸⁰ Fundberg, 2003, sid. 14

⁸¹ Fundberg, 2003

⁸² Coakley, 1998, Popoola, 2002

att mötas och umgås på andra platser i samhället”⁸³. Strandbu hävdar att idrotten utgör en arena där man kan få nya kamrater som man även kan nyttja i andra sammanhang.⁸⁴

Paralleller kan också dras till Engström, som anser att idrottsarenan är viktig för skapandet av sociala relationer.⁸⁵ Att de gör det tyder på en lyckad social integration.

”Man tränar ju, som jag sa, tjugo till trettio timmar i veckan tillsammans och spenderar mycket tid tillsammans innan och efter träningarna, på väg till matcherna, man är med varandra i två tre dagar när man är i Stockholm. Man är med varandra ganska mycket så man blir vänner snabbt.” – B1

”[...] man inkluderas i allt. Folk snackar inte skit om en bakom ryggen. Vad jag vet i alla fall och är allmänt schyssta. De är mina polare liksom.” – F1

”[...] så har vi en skön jargong med varandra, vi skojar mycket med varandra och kan prata öppet.” – Bo1

När man som invandrare kommer till Sverige och möter etniskt svenska är det oundvikligt att inte socialiseras på något vis in i det nya samhället. I vilken utsträckning man gör det är dock varierande.⁸⁶ I interaktion med majoritetskulturen har mina intervjupersoner omvärderat och analyserat sin tidigare identitet med nya sociala och kulturella kontext de finner sig i.

”Jag gillar ju sill och potatis nu (skratt), sen så lär man sig mycket annat. Först fattade jag inte varför man dansade runt en jävla stång men nu har jag själv gjort det liksom. Vissa i laget förstod inte varför man fasta heller, men så är det, man lär sig av varandra”- B1

Detta sker regelbundet i idrottsarenan och kan också ses som en vidareutveckling av socialisationen. Skilda värderingar och normer möts ständigt i en dialog som bygger på spelarnas och tränarens delaktighet samt inflytande. Detta är en förutsättning för en ömsesidig förståelse. Detta är ett tecken på idrottens socialisationskraft där människor med skilda bakgrunder integrerar för att slutligen få en ökad förståelse för varandras åsikter och normer. Intervjupersonerna analyserar sina beteenden utifrån den omgivning de befinner sig i för att sedan göra justeringar i den.⁸⁷ I och med att den svenska idrotten grundas på svenska normer och värderingar har de förstås socialiserats in i dem. Detta indikerar på att idrottens relation

⁸³ Peterson, 2000, sid.142

⁸⁴ Strandbu, 2006

⁸⁵ Engström, 2002

⁸⁶ Popoola, 2002

⁸⁷ Coakley, 1998

till den kulturella integrationen är god, eller som Rønholt skulle säga så är idrotten ett kulturfenomen.⁸⁸ Detta styrks av Fundberg där han i sin forskning konstaterar att man genom idrotten skapar en förståelse för varandras olikheter som även kan uppfattas innebära de kulturella olikheterna.⁸⁹ Peterson instämmer och menar att idrotten hjälper invandrare att komma in i det svenska samhället.⁹⁰ Så här uttrycker sig mina intervjupersoner:

”I och med att det är en bra blandning mellan svenskar och invandrare så lär de av varandra. Då tänker jag på språket, den kulturella förståelsen och så vidare. Vissa av dem umgås även på fritiden så visst har det utökat deras sociala kontaktnät med..” – F2

”Det är grabbar från många länder här och de måste prata svenska på träning annars kan vi inte kommunicera. Sen har vi svenskar som också tränar här och då lär de sig om den svenska kulturen och de om invandrarnas kulturer” – Bo2

”[...] jag har sett att idrotten hjälpt folk i föreningen att integreras. Språket framförallt sen får de även träffa nytt folk i klubben som man kanske kan blir polare för att sedan fira midsommar hos dem. Men jag tror språket framförallt. Många tränare är svenskar och för att förstå dem måste man kunna språket. De lär väl sig också hur man beter sig i det svenska samhället och hur man skall bete sig i olika sammanhang. Man skall ju vara sig själv men jag tror man anpassar sig lite efter var man är. Och gör man det tror jag det är lättare att komma in.” – Bo1

Man kan tolka ovanstående uttalanden som att intervjupersonerna genomgått en resocialisation där den kulturella integrationen möjliggjorts via idrotten. Det skall dock inte förglömmas att intervjupersonerna träffat och träffar etniskt svenska utanför idrotten med. I och med att de gör det är det högst troligt att de utvecklar sin förståelse för den svenska kulturen där med. Alltså är det svårt att konstatera att det endast via idrotten blivit mer kulturellt integrerade, dock har idrotten sitt finger med i spelet.

När frågan om integration var något värt att eftersträva svarade samtliga intervjupersoner att det var det. Uppfattningen var att integration är något positivt som underlättat deras livssituation här i Sverige.

⁸⁸ Rønholt, 2001

⁸⁹ Fundberg, 2003

⁹⁰ Peterson, 2000

”Jag tror det underlättar ens liv här. Möjligheten att få jobb och vänner blir nog lättare” – B2

De talar om hur idrotten varit och anser kan vara en bidragande orsak till kulturella och språkliga utveckling vilket i sin tur hjälpt dem och kan hjälpa andra invandrare att integreras. Eftersom de blivit mer integrerade anser de att de blivit mer accepterade av de svenskar som omger dem och av samhället i sig. Detta kan vara en anledning till varför de är så positivt ställda till idrott som integrationsarena. En utav intervjupersonerna säger såhär:

”Det blir lättare att leva i Sverige helt enkelt, det blir lättare att skaffa sig ett jobb, det blir lättare att bara gå till stan” – B1

Hur just idrott hjälpt dem att integreras varierar men annars talar de om hur de i föreningen sett att idrotten varit ett hjälpmedel för andra. De talar om att de lärt sig det svenska språket bättre och att de bland annat vidgat sitt sociala kontaktnät. Detta kan bland annat knytas an till Strandbus forskningsresultat som visar att idrott erbjuder deltagarna en större chans att samverka och medverka än vad de möjligtvis hade gjort i andra sammanhang. Dessutom kan man via idrotten lättare överbygga de språkliga och kulturella barriärerna menar Strandbu, något som mina intervjupersoner påpekar och som även överensstämmer med tidigare forskningen.⁹¹ Via idrotten lär deltagarna sig om de svenska normerna och värderingarna som är av betydelse för integrationen och att man socialiseras och blir en del av dem är, som Coakley skulle säga, oundvikligt.⁹²

Enligt mina intervjupersoners uttalanden och enligt den tidigare forskningen kan det uppfattas som att idrotten är socialiserande bland annat genom att den är identitetsskapande. Detta har i sin tur för intervjupersoner bidragit till social och kulturell integration. Att man lär av och om varandra för dem närmare varandra och det svenska samhället menar dem.

Sammanfattningsvis kan man med stöd i den tidigare forskningen och med min studie som grund säga att uppfattningen om idrott som integrationsarena bland mina intervjupersoner är god och att den hjälpt dem att integreras socialt och kulturellt. Idrotten bryter många barriärer och möjliggör integrationen bland annat genom sin öppenhet och socialisationskraft. Mina intervjupersoner berättar att de via idrotten integrerats socialt och kulturellt men om det finns några garantier för att det alltid skall hända dementeras i den tidigare forskningen. Eftersom

⁹¹ Strandbu, 2006

⁹² Coakley, 1998

olikheterna är större i andra arenor hävdar Peterson, Strandbu och Fundberg att det kan vara svårt att finna sig integrerad i dem.⁹³ Peterson skulle säga att förutsättningarna för integration inom idrotten finns men att "[...] idrotten kan göra sitt men inte mer"⁹⁴. Fundberg visar också en ödmjukhet för integrationsarenan. Han tycker att idrotten erbjuder möjligheter för integrationen "men för att tala om idrotten som ett gott integrationsverktyg i vidare mening tycks möjligheterna vara begränsade till just idrottsarenan"⁹⁵. Jag kan, med stöd av den tidigare forskningen, socialisationsteorin och mina intervjupersoner uttalande säga att idrottsarenorna boxning, basket och fotboll hjälpt dem att integreras socialt och kulturellt. Om andra idrotter fungerar väl som integrationsarenor för andra personer i andra arenor törs jag dock inte uttala mig om. Dock skall även påpekas att mina intervjupersoner alla gått en grundutbildning här i Sverige där de mött etniskt svenska och att de i sin vardag möter etniskt svenska. De har förstås bidragit till deras integration med men idrotten har bidragit ytterligare till den.

6 Sammanfattning

Syfte med studien var att utifrån socialisationsteorin beskriva och analysera intervjupersonernas upplevelser av idrottens möjlighet att fungera som en integrationsarena. Inom idrotten finns deltagare från skilda etniciteter, bakgrunder och erfarenheter. Jag intresserade mig för invandrar män som målgrupp och på idrottsarenan har de mött, integrerat och kommunicerat med etniska svenskar, samt reflekterat över sina åsikter och värderingar tillsammans med dem. Via socialisationsprocessen har mina intervjupersoner skapat sig en identitet som speglar samhällets normer och värderingar. Hos idrottsutövarna har därmed en känsla av delaktighet i samhället bildats vilket de anser tyder på att idrott fungerar väl som en integrationsarena.

Inom idrott skapas ofta en "vi-känsla" där vänskaplig identifikation sker som sedan utvecklas till kamratligheter utanför idrotten. Denna identifikation grundar sig bland annat i en känsla av samhörighet och samarbete och på så sätt frodas denna "vi-känsla" bland utövarna som bland annat möjliggör en vänskap utanför idrotten. Detta tyder enligt mina tolkningar på att en social integration sker. I idrottssammanhang kommunicerar och integrerar utövarna med varandra samtidigt som de ges möjligheten att spegla sig i varandras åsikter och värderingar.

⁹³ Peterson, 2000, Strandbu, 2006, Fundberg, 2003

⁹⁴ Peterson, 2000, sid. 165

⁹⁵ Fundberg, 2003, sid. 22

Detta har hos mina intervjupersoner resulterat i ett medvetande om deras omgivning och sig själv. Med det vill sägas att socialisationsprocessen sker i idrottssammanhang vilket kan leda till att idrott ses som en plats för identitetsskapande. Eftersom idrott ses som en del av samhället innebär det att ett aktivt deltagande i någon idrott går under samhällets normer och värderingar. På sikt har detta resulterat i en förståelse för dessa bland mina intervjupersoner. Detta tyder på att den kulturella integrationen, tack vare socialisationsprocessen varit möjlig för dem.

Med andra ord kan man säga att idrottens relation till integrationsarenan är god och att social och kulturell integration faktiskt är möjlig via den. Detta tack vare dess öppenhet och enkelhet att via den skaffa vänner. Om denna integration tar plats och visar sig vara nyttjbar i andra sammanhang är dock svårt att säga. Den tidigare forskningen ifrågasätter den och min studie skulle behöva vara större för att konstatera detta. Därför vågar jag endast säga att idrott är en god integrationsarena i de arenorna jag studerat, för de människor jag intervjuat. Som Peterson uttryckte det ”[...] idrotten kan göra sitt men inte mera”⁹⁶

7 Avslutade reflektioner

De teoretiska argument jag framlagt, de empiriska iakttagelser jag gjort och val av litteratur kan givetvis ha påverkats av mina erfarenheter och uppfattningar om idrott som integrationsarena. Som invandrare själv är jag medveten om hur idrotten hjälpt mig att integreras in i det svenska samhället, socialt och kulturellt. Fram tills att jag började träna fotboll hade jag en umgängeskrets där snöbollseffekten började rulla åt en mindre lyckad direction. I de umgänget pratade jag med brytning och hade en jargong jag idag inte är stolt över. Tack vare att idrotten verkade som en mötesplats fick jag genom den nya vänner som jag påverkats mycket av. Idag firar jag påsk, midsommar och ibland jul med deras familjer, trots att jag har en annan kulturbakgrund som inte firar dessa högtider. Att fira dessa högtider behöver nödvändigtvis inte betyda att man inte är kulturellt integrerad men att jag fått uppleva dem och tagit del av dem anser jag ha gjort mig mer förstående för dessa traditioner och den svenska kulturen. Via idrotten har jag idag en helt ny vänskapskrets och genom mina vänner har jag blivit mer införstådd med de svenska normerna och värderingarna. Detta anser jag indikerar på att idrotten hjälpt mig att integreras socialt och kulturellt.

⁹⁶ Peterson, 2000, s. 165

Dock är det viktigt att inte försumma de svårigheter som kan skapas av idrotten gällande klass, kön och etnicitet som kan skapas av idrotten. För en fortsatt utveckling av idrottens effekter är dessa aspekter viktiga att belysa och titta närmare på. Ett exempel på svårigheterna kan vara att man på grund av klasstillhörighet inte har möjligheten att finansiera sitt idrottsintresse och då kan man verkligen fråga sig ifall idrotten är öppen för alla eller endast de som har råd.

Under studiens gång har jag funderat mycket kring om det finns några särskilda, fördelaktiga idrotter som gynnar integrationen än mer. Som det framkommit från mina intervjupersoner gynnas integrationsprocessen i en miljö där ett gemensamt mål finns som man samarbetar för att uppnå. I en miljö som domineras av svenskar och där det svenska språket talas. Därför ifrågasätter jag boxningens integrationsstyrka i jämförelse med lagsporter som fotboll och basket. Eftersom man inom boxning mestadels fokuserar på sin egna framgång så är man inte i samma behov av samma typ av samarbete och kommunikation med övriga medlemmar. Därför tänker jag mig att boxning som idrott är en sämre integrationsarena.

"I och med att man tränar själv, att man inte har några lagkamrater, men å andra sidan pratar man med tränare hela tiden så är det inte lika viktigt som det kanske hade varit i lagsporter." – Bo1

Däremot tänker jag på golf där man också tränar för sig själv, är det en bättre integrationsarena? Eftersom golf enligt min uppfattning är svenskdominerat och på så sätt erbjuder deltagaren att integrera och kommunicera med svenskar på en mer avancerad språklig nivå än boxning så föreställer jag mig att det är en bättre integrationsarena. Detta fenomen anser jag vara intressant att undersöka i den framtida forskningen. Dessutom kan man fråga sig ifall anledningen till att det bland invandrarna utövas boxning, basket och fotboll mest har med ekonomiska skäl att göra. Är det så att bättre ekonomiska tillgångar hade förenklat integrationsprocessen. Hur är den ekonomiska situationen inom idrottsutövning kopplad till integration?

Referenser

Källförteckning

Angelöw, Bosse, Jonsson, Thom (2000) *Introduktion till socialpsykologi*. Lund: Studentlitteratur

Aspers, Patrik (2007) *Etnografiska metoder: att förstå och förklara samtiden*. Malmö: Liber

Bryman, Alan (2002) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber Ekonomi

Coakley Jay J (1998) *Sport in society: Issues & Controversies*. 6th edition. Singapore: McGraw-Hill Book Co

Elias Norbert & Dunning Eric (1986), *Från riddarspel till fotbollscup*. Stockholm: Atlantis

Engström, Lars-Magnus (2002), "Pedagogiska perspektiv på idrott- en inledning" I Engström, Lars-Magnus & Redelius, Karin (red.): *Pedagogiska perspektiv*. Stockholm: Edita Norstedts

Fundberg, Jesper (2003) *Etnisk mångfald och integration- visar idrotten vägen?* Farsta: Riksidrottsförbundet

Fundberg, Jesper (2000) "Invandrare och idrott. Om hur normalitet och avvikelse skapas" I *Idrottens själ*. Faktaburen 2000. Stockholm: Nordiska museets årsbok

Hedman, Lowe & Eklund, Helena (1998) *Invandrare, språk och dagstidningar*. Uppsala universitet: Sociologiska institutionen

Horne, John, Tomlins, Alan & Whannel, Garry (1999) *Understanding sport - An introduction to the sociological and cultural analysis of sport*. London: E & FN Spon

Kvale, Steinar & Brinkmann, Svend (2009) *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur

May, Tim (2001) *Samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur

Nordlund, Sven (2002) "Sverige – emigrationslandet som blev invandrarland" I Andersson-Skog Lena & Krantz Olle (red.): *Omvandlingens sekel: perspektiv på ekonomi och samhälle i 1900-talets Sverige*. Lund: Studentlitteratur

- Peterson, Tomas (2000) "Idrotten som integrationsarena?" I Lundberg Svante & Rystad Göran (red.): *Att möta främlingar*. Kungälv: Grafikerna
- Popoola, Margareta (2002) "Integration, en samtidsspeglning, en översikt". Stockholm: Svenska Kommunalförbundet
- Riksidrottsförbundet (2009) "Idrotten vill - en sammanfattning av idrottsrörelsen idéprogram". Stockholm: Andrén Holm
- Rønholt, Helle, Annerstedt, Claes & Peitersen, Birger (2001) *Idrottsundervisning. Ämnet idrott och hälsas didaktik*. Göteborg: Multicare förlag AB och Forlaget Hovedland
- Ryen, Anne (2004) *Kvalitativ intervju : från vetenskapsteori till fältstudier*. Malmö: Liber Ekonomi
- SCB (Statistiska Central Byrån) (2009)
- Soydan, Haluk (2005) "Migration" I Goldberg Tom (red.): *Samhällsproblem*. Lund: Studentlitteratur
- Strandbu, Åse (2006) *Idrett, kjønn, kropp og kultur : minoritetsjenters møte med norsk idrett*. Oslo, Norge: GCS/Allkopi
- Stigendal, Mikael (2004) *Framgångsalternativ. Mötet i skolan mellan utanförskap och innanförskap*. Lund: Studentlitteratur
- Svenning, Conny (2003): *Metodboken*. Eslöv: Lorenz
- Södergran, Lena (2000) *Svenska invandrare- och integrationspolitik : en fråga om jämlikhet, demokrati och mänskliga rättigheter*. Umeå: Universitetet Umeå
- Thurén, Torsten (2005) *Källkritik*. Stockholm: Liber AB
- Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk- samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet
- Ålund, Alexandra (1985) *Skyddsmurar. Etnicitet och klass i invandrarsammanhang*. Stockholm: Liber Förlag

Bilaga 1

Informationsmejl

Hej

Jag sänder er detta mail dels för att återigen tacka för er medverkan i denna intervju, något jag är oerhört tacksam för, men även för att förklara närmare vad denna intervju skall handla om.

Jag heter Husein och är en socionomstuderande kille vid Lunds universitet. I mitt examensarbete ämnar jag att beskriva och analysera idrottens möjlighet att fungera som en integrationsarena. Jag är övertygad om att idrott som redskap kan underlätta integreringen för invandrar män och finner detta av intresse att undersöka. Jag finner därför er kunskap inom området vara av oerhörd betydelse och informationen ni mig tillhandhåller skall endast användas i detta syfte. Jag garanterar er fullständig anonymitet och vill påpeka att ni när som helst kan avbryta intervjun.

Tack på förhand.

Husein Salahovic

Bilaga 2

Intervjumall till idrottsutövare

Bakgrundsfrågor

Hur gammal är du?

Var är du ursprungligen ifrån?

Hur länge har du bott i Sverige?

Jobbar, studerar du?

Hur behärskar du det svenska språket?

Vad gör du på din fritid?

Hur ofta tränar du?

Idrotten som integrationsarena

Vad innebär integration för dig?

Vilka egenskaper är viktigast för en lyckad integration och kan man genom idrott lära sig dessa?

Tycker du idrott som arena skiljer sig från andra kontext i samhället?

Hur ser du på idrottens möjligheter att skapa förutsättningar för att umgås och samarbeta med andra utanför idrottssammanhanget?

Av hur stor betydelse är språket för att du skall kunna delta i idrotten?

Tycker du att språket har större eller mindre betydelse i idrotten än i övriga kontext?

Vad kan du, förutom idrotten, lära dig i idrottssammanhanget?

Anser du idrott kunna verka som en integrationsarena?

Social integrering via idrott

Hur trivs du i din idrottsförening?

Vad tycker du om medlemmarna i idrottsföreningen?

Upplever du idrotten erbjuda dig möjligheten att träffa och göra saker tillsammans med andra människor utanför idrottstillfället?

Har du via idrotten lyckats knyta kontakter med andra personer?

Känner du att någon annan idrott kunnat utveckla detta desto mer?

Kulturell integrering via idrott

Har du via idrotten lärt dig något särskilt om den svenska kulturen?

Har du genom idrottsutövningen fått en större förståelse för hur det svenska samhället fungerar?

Upplever du någon annan idrott lära dig mer om svensk kultur?

Bilaga 3

Intervjumall till tränare

Bakgrundsfrågor

Vad sysselsätter du dig med idag?

Vad är det för förening du är involverad i?

På vilket sätt är du involverad i den och hur länge har du varit involverad i den?

Var härstammar majoriteten av idrottsutövarna ifrån?

Idrotten som integrationsarena

Vad innebär integration för dig?

Vilka egenskaper är viktigast att lära sig för integrationen och kan man genom idrotten lära sig dessa?

Hur viktigt är språket för integrationen?

Tycker du idrott som arena skiljer sig från andra kontext i samhället?

Ser du idrotten skapa möjligheter och förutsättningar för att umgås och samarbeta med andra utanför idrottssammanhanget?

Av hur stor betydelse är språket för att kunna delta i denna idrott?

Tycker du att språket har större eller mindre betydelse i idrotten än i övriga kontexter?

Vad kan idrottsutövarna förutom idrotten så klart lära sig genom idrott?

Har du märkt någon positiv förändring bland invandrardeltagarna efter att de börjat idrotta i denna förening? Och vad kan ha bidragit till det i sådana fall?

Anser du idrott kunna verka som en integrationsarena?

Social integrering via idrott

Upplever du idrotten ge möjligheten att träffa och göra saker tillsammans med andra människor utanför idrottstillfället?

Anser du idrotten hjälpa invandrare att knyta kontakter med andra personer och har du märkt av detta?

Känner du att någon annan idrott kunnat utveckla detta desto mer?

Kulturell integrering via idrott

Anser du dig förstå människor med invandrabakgrund bättre efter att ha jobbat så nära med dem?

Har du märkt att de svenska idrottsutövarnas förståelse för invandrarna och vice versa utvecklats när de visats/samarbetar i samma förening?